

BARNKONSEKVENSANALYS AVVECKLING IGELBODA SKOLA

VÄLFÄRD SKOLA NACKA KOMMUN

Barnkonsekvensanalys	2
Beskrivning av ärendet och bakgrund	2
Barn som berörs av beslutet direkt eller indirekt	3
Prövning av barnets bästa	3
Verksamhet som beslut gäller	4
Aktuell lagstiftning och styrdokument	4
Barnkonventionen	4
Skollagen	5
Läroplanen för grundskolan	5
Diskrimineringslagen	6
Analys	6
Konsekvenser av avvecklingen	6
Kompensatoriska åtgärder	8
Konsekvenser av artiklarna	7
Beslutet	8
Utvärdering	9

Barnkonsekvensanalys

Beskrivning av ärendet och bakgrund

Igelboda skola ligger mitt i centrala Saltsjöbaden. Igelboda skola byggdes på 1950-talet och tillhör idag Saltsjöbadens rektorsområde. Övriga enheter som ingår i rektorsområdet är Neglinge skola (F-6), Saltsjöbadens samskola (F-9), Vårgårdets förskola, Berguddens förskola, Fiskarhöjdens förskola, Gläntans förskola, Igelboda förskola samt Krabbans förskola.

Igelboda skola har en kapacitet på cirka 500 elever och idag går det 102 elever från förskoleklass till åk 6. Idag är det svårt att få till en verksamhet med ekonomi i balans och en hög kvalitet då elevantalet är lågt i förhållande till skolans kapacitet, lokalernas beskaftenhet och skolans organisation.

Igelboda skola har gått med ett negativt resultat under flera år. Valfärd skola ser att det inte är möjligt att ha en ekonomi i balans när man ser till antal elever och hur lokalerna kan utnyttjas.

Valfärd skola ser också att antalet elever har minskat de senaste åren och att prognosen framåt ej pekar på en ökning av antalet barn och elever.

Elevantal historiskt Anmält till SCB	Antal
2020/2021	304
2021/2022	182
2022/2023	138
2023/2024	124
Prel. 2024/2025 okt	101

Antalet elever i åldern 6–12 år i Fisksätra och Saltsjöbadens kommun del förväntas minska med cirka 100 fram till år 2034, för att sedan öka något fram till år 2040.

Det är många elever i Fisksätra som väljer att gå i skola i Saltsjöbaden. Flera elever väljer även att gå i skola på Sicklaön. Den senaste befolkningsprognosen pekar på att om efterfrågan kommer att vara på samma nivå som idag innebär det

proportionerligt.⁴ Det är inte alltid möjligt att fastställa precis vad som är barnets bästa.⁵ Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn, men negativt för andra. Ett beslut kan innebära såväl negativa som positiva konsekvenser för ett barn och ska redovisas även om det inte går att fastställa barnets bästa.

En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en prövning av barnets bästa, en så kallad barnkonsekvensanalys.⁶ En barnkonsekvensanalys är ett verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling och synliggöra barnets bästa. Det innebär att göra en helhetsbedömning, av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn, på både lång och kort sikt.

Enligt 9 § förvaltningslagen (2017:900) ska ett ärende handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Det är därför viktigt att en bedömning av barnets bästa/barnkonsekvensanalyser inte görs mer omfattande än vad som krävs för att kunna göra en bedömning av barnets bästa. En enklare bedömning kan ibland vara tillräcklig. Hur omfattande bedömningen/barnkonsekvensanalysen blir beror på hur mycket frågan berör barnet, grupper av barn eller barn i allmänhet samt hur mycket information som är relevant att samla in.

Det finns inget facit på hur omfattande en bedömning av barnets bästa ska vara. Det är i stället varje ärende/åtgärd/beslut som avgör vad som är tillräckligt med information för att en bedömning av barnets bästa ska vara möjlig.

Verksamhet som beslut gäller

Enhet	Ansvarig
Skola: Igelboda skola	Britta Wikman
Huvudman: Valfärd skola	Helena Ekwall, tf produktionsdirektör

Aktuell lagstiftning och styrdokument

Barnkonventionen

Barnkonventionens fyra grundprinciper:

⁴ Mål: Ö 1020-20 - Högsta domstolen

⁵ Domar och beslut - Kammarrätten i Göteborg (domstol.se)

⁶ Barnkonsekvensanalys | SKR

Skollagen

Placering vid en skolenhet

9 kap. 15 § skollagen (2010:800) En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frånga elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Av hänsyn till vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser får det dock i viss utsträckning accepteras att plats erbjuds på längre avstånd från hemmet.

Utbildningens syfte

10 kap 2 § skollagen Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Läroplanen för grundskolan

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika.

Diskrimineringslagen

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Analys

För att främja en trygg avveckling av Igelboda skola kan ett flertal åtgärder med fördel genomföras. På gruppnivå kan eleverna förberedas genom återkommande samtal, tydlig information, regelbundna avstämningar och om möjligt, studiebesök på nya skolor. Om elevers bästa inte kan säkerställas med planerat förfarande, vilka möjligen skulle kunna utgöras av elever med särskilda behov och/eller funktionsnedsättning, bör dessa så tidigt som möjligt identifieras för att en individuell plan med kompensatoriska åtgärder ska kunna upprättas. Detta kan med fördel göras av personal med god kännedom om eleven tillsammans med representanter från elevhälsoteamet.

Konsekvenser av avvecklingen

Initialt kan en omplacering/flytt till en annan skola innebära en omställning för eleverna. Allt blir nytt och det kan skapa oro. Det kan ta tid för vissa elever att finna sig i nya miljöer och känna trygghet. För att förebygga eventuell oro kommer elevernas trygghet att prioriteras.

Konsekvenser av beslutet:

- Vårdnadshavare behöver göra ett skolval/skolbyte vilket resulterar i en ny skola för eleverna.
- Initial oro för vissa elever.
- Nya skolkamrater för eleverna.
- Ny skolmiljö för eleverna.
- Ny skola kan ge längre skolväg för vissa elever.
- Alla tillsvidareanställda medarbetare från Igelboda skola kommer att erbjudas plats på en av Valfärd skolas enheter.

- Alla elever som i dag går på Igelboda skola kan beredas plats på Saltsjöbadens samskola.

Konsekvenser av artiklarna

Artikel 2 – Behandlas alla barn lika?

Förändringen kan bli extra påtaglig och känslig för elever i förskoleklass och grundskola med särskilda behov. Förslaget leder till lokalförändringar vilket behöver beaktas med extra försiktighet, för framför allt elever med särskilda behov.

Skolledningen och pedagoger kommer att arbeta aktivt med alla elever för att säkerställa att alla känner trygghet och delaktighet vid en avveckling.

Alla elever ska behandlas lika. Detta gäller alla berörda elever.

Artikel 3 – Utgå beslutet från barnets bästa?

Beslutet kan komma att inverka på de elever som har särskilda behov, om deras situation inte beaktas och anpassas, utifrån behov. Detta gäller framför allt elever med särskilda behov som kan vara extra känsliga för en omorganisation, nya situationer och nya människor. Därför är det särskilt viktigt med kompensatoriska åtgärder, att skapa rätt förutsättningar, för dessa barn i samband med en eventuell omorganisation. Skolledning och huvudman strävar efter att skapa rätt förutsättningar för att hela processen ska utgå från barnens bästa.

I processen är det tre områden som är viktiga att ta hänsyn till – organisation, pedagogik och ekonomi. Skolan kommer att göra sitt yttersta för att alla elever ska klara av avvecklingen så bra som möjligt. Alla barn som väljer en av Valfärd skolas skolor kommer att få en likvärdig utbildning.

Huvudmannen vill erbjuda eleverna som i dag går på Igelboda skola en möjlighet att få utvecklas och växa på nya Samskolan.

Artikel 6 – Alla barn har rätt att leva och utvecklas

Alla elever kommer att få den bästa möjliga utbildningen dock på en annan skola. Det finns möjlighet för alla elever på Igelboda skola att få plats på Samskolan.

Artikel 12 – Görs barn delaktiga?

Innan handlingar i ärendet publicerats inför beslut kommer skolledningen inte att samtala med elever. Att prata med elever innan beslutet är fattat kan skapa

osäkerhet och otydlighet. Frågorna kan bli fler än svaren. Kommunens utredning ligger till grund för beslutet.

Samtal med eleverna behöver ske på ett genomtänkt och omsorgsfullt sätt. Detta anser Valfärd skola sker bäst då förslag till beslut är offentligt och eleverna kan involveras i avvecklingsprocessen på ett tydligt och klokt sätt. Detta planerar skolledningen för.

De elever från Igelboda skola som väljer att gå på Samskolan framöver kan i ett tidigt stadie besöka skola.

Kompensatoriska åtgärder

Åtgärder behöver vidtas för att mildra negativa konsekvenser framför allt på kort sikt.

Följande åtgärder planeras:

- Medarbetarna på Igelboda skola följer med till Samskolan för att upprätthålla kontinuitet och trygghet vid barnens övergång och fortsatta skolgång.
- Befintliga elever på Igelboda skola förbereds genom återkommande samtal, tydlig information, regelbundna avstämmningar.
- Så tidig identifiering som möjligt av eventuella befintliga elever på Igelboda skola vars bästa närmare behöver säkerställas (möjligen till exempel elever med funktionsnedsättningar eller behov av stöd). Upprätta en individuell plan för kompensatoriska åtgärder. Det kan med fördel göras av personal med god kännedom om eleven tillsammans med representanter från elevhälsoteamet.
- Säkerställ en ordentlig överlämning av befintliga elever på Igelboda skola till medarbetare som på den nya skolan kommer att vara involverade i elevernas skolgång.

Beslutet

I detta fall är kommunens möjlighet till en hållbar ekonomi och en hållbar lokalförsörjning en viktig del av beslutet att avveckla Igelboda skola. Huvudmannen Valfärd skola anser dock inte att beslutet går emot barnets bästa då eleverna erbjuds plats på Saltsjöbadens samskola. Flertalet pedagoger från Igelboda skola kommer att följa med till Samskolan vilket gör att eleverna kommer känna igen sig i vardagen.

Beslutet att avveckla Igelboda skola kan leda till negativa konsekvenser i form av att elever får längre till skolan samt ett utspritt socialt nätverk och därmed svårare att umgås med kompisar. Det kan begränsa barnens självständighet. Vidare finns en risk att skolpersonal som elever har etablerade och goda relationer med säger upp sig. Ett skolbyte kan också innebära bristande kontinuitet i skolgången och på kort sikt en ökad oro inför förändringen. Positiva följder är att Valfärd skolas resurser för utbildning används på ett effektivare sätt vilket ökar förutsättningarna för en bättre utbildning överlag för eleverna i de kommunala skolorna. Barnen som väljer att fortsätta sin skolgång på Samskolan kommer erbjudas en sammanhållen skolgång upp till årskurs 9.

Överlag är bedömningen att beslutet att avveckla Igelboda skola är det bästa alternativet för barnen, i vart fall på längre sikt. I bedömningen beaktas att bristerna på Igelboda skola när det gäller resurser väger tungt i förhållande till framför allt de kortsiktiga negativa konsekvenserna för barn att byta skola.

Trots bedömningen att beslutet överlag är för barnens bästa kan det strida mot enskilda elevers bästa, särskilt i ett kortsiktigt perspektiv.

Bedömningen är dock att för att beslutet ska betraktas utgöra ett beslut i linje med barnens bästa behöver kompensatoriska åtgärder vidtas. Det gäller särskilt för de barn för vilka beslutet bedöms strida mot deras bästa. Det förhållande att byte av skollokaler kan skapa viss oro bedöms främst vara initial. Skolledningen och medarbetare kommer att göra sitt yttersta för att övergången till ny skola ska ske på bästa möjliga sätt för elever och vårdnadshavare.

Utifrån det som framkommit i prövningen av barnets bästa är bedömningen att Igelboda skola kan avvecklas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Utvärdering

En utvärdering kommer att genomföras längre fram när avvecklingen av Igelboda skola är genomförd. Planen är att skolas rektor samt skolledningen genomför utvärderingar. Syftet kan vara att se om ytterligare kompensatoriska åtgärder behöver vidtas för att mildra eventuella negativa konsekvenser.